

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lausunto hallituksen esityksestä hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

HE 326/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 35 ja 35 a §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 309/2022 vp) täydentämisestä

Valmistelija: Petrus Kukkonen, rahoitus- ja investointijohtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Asiantuntijalausunto:

Kanta-Hämeen hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle.

Siirtymätasaus

Siirtymätasauksen muutos ohjaa Kanta-Hämeen näkemyksen mukaan rahoituksen rakennetta väärään suuntaan, koska se heikentää rahoituksen ja väestön palvelutarpeen keskinäistä suhdetta. Jos siirtymätasauksen koetaan vaarantavan lakisääteisten palveluiden tuottamisen alueilla, olisi perusteltua muuttaa siirtymäaika tai päivittää rahoituksen määräytymistekijöitä tarvittavilta osin. Siirtymätasausjärjestelmää tulisi muuttaa niin, että pysyvä siirtymätasaus poistetaan ja kaikki alueet siirtyvät tarvepohjaiseen rahoitukseen siirtymäajan jälkeen. Siirtymätasaus sääntelyn arviointi pitäisi tehdä 2023–2024, jotta toimintaa voidaan suunnitella pitkäjänteisesti. On riski, että alueet jäävät odottamaan korjauksia ja merkittävät palvelurakenteen kehittämiseen liittyvät toimenpiteet jäävät tekemättä.

On myös nähtävissä, että siirtymätasauksen muutos ei kohtele alueita tasa-arvoisesti. On tunnistettavissa alueet, jotka hyötyvät siitä merkittävästi ja perusteetta. Olisi ensiarvoisen tärkeää, että sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus perustuu puhtaasti väestön tarpeisiin, ei vanhojen rakenteiden tukemiseen.

Hyvinvointialueen rahoituksen korjaus (kertakorvaus)

Kertakorvauksen maksatus toukokuussa 2023 on perusteltua. Muutos parantaa alueiden maksuvalmiutta ensimmäisen toimintavuoden osalta. Kertakorvauksen aikaistaminen ei kuitenkaan ratkaise rahoituspohjassa olevaa vajetta.